herpy

FRØER

Sambava Tomato Frog

Dyscophus guineti

Dyscophus guineti er en kraftig, rund og halvt gravende frø fra Madagaskars østlige regnskov. Hunnen er rødorange og op mod 10 cm, hannen mindre og mere gullig. Om dagen ligger den nedgravet, om natten jager den, og den er rolig og robust at holde, når temperatur, fugt og hygiejne er i orden.

Familie: Microhylidae Udgivet 15. november 2026 **Mild hudgift**

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**6-10 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**6-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Jordboende og gravende**
Biotop	**Regnskov og vådområde**
Hudgift	**Mild** Vask hænderne efter kontakt, og hold fingrene fra øjne og mund
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 35 × 35 cm** L × B × H til 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**22-27 °C**
Temperatur, nat	**18-21 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter og orme/snegle**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Æglægning	**I vand**
Kønsmoden	**9-24 mdr.**
Æg pr. lægning	**200-3.000**
Klækning	**2-4 dage**
Larvetid	**28-45 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Slægten Dyscophus står på CITES liste II. Handel over landegrænser kræver CITES-papirer, også for opdrættede dyr, og papirerne bør følge dyret ved køb og salg. Madagaskar stoppede den lovlige eksport i 2019. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og angives derfor ikke her.

Om arten

Dyscophus guineti er en tung, rundkroppet frø i familien Microhylidae. Ryghuden er glat, og en fold løber langs hver side af ryggen. Hunnerne er klart større end hannerne: omkring 9-10 cm fra snude til kloak mod hannernes 6-7 cm. Hunnen er rødorange på ryggen, ofte med fine netagtige tegninger og som regel en mørk, rudeformet tegning, mens hannen er gullig til mere afdæmpet orange. Bugen er hvidlig, og et mørkere bånd løber fra øjet ned langs siden. Ungerne er lysebrune og får først de varme farver, efterhånden som de vokser. Farven hænger også sammen med foderet: karotenoider gør frøerne tydeligt mere farvestærke.

Arten blev beskrevet i 1875 som *Kaloula guineti* og er opkaldt efter Guinet, en fransk købmand i Sambava, der skaffede det første eksemplar. Den ligner *Dyscophus antongilii* meget og kendes først og fremmest på farven og sidebåndet. Det er *D. guineti*, der oftest findes i handlen, af og til fejlagtigt solgt som *Dyscophus insularis*. Dyr i fangenskab bliver i gennemsnit

omkring 6 år og kan nå 10.

Truet puster frøen sig op, og bliver den grebet, udskiller huden et tykt, hvidt og klæbrigt sekret. Hos slægten virker sekretet bedøvende på angriberens øjne og mund, og det har af og til givet allergiske reaktioner hos mennesker, dog aldrig farlige. Unger, der sidder tæt sammen, kan forgifte hinanden gennem huden. Hudgiften er derfor sat til mild: undgå håndtering, vask straks sekret af hænderne, og rør ikke øjne og mund, før hænderne er vasket grundigt.

Udbredelse og levested

Dyscophus guineti lever kun på Madagaskar, i det østlige regnskovsbælte. De fleste fund ligger i det østlige centrale Madagaskar mellem Antsihanaka ved Alaotra-søen og Fierenana, med enkelte isolerede fund længere mod syd, ved Vondrozo og Soavala. Typelokaliteten Sambava i nordøst er ikke bekræftet siden beskrivelsen.

Frøen lever skjult og findes sandsynligvis flere steder, end fundene viser. Nogle steder lever den side om side med *D. antongilii*.

> **Oprindelig udbredelse:** Madagaskar.

LEVESTED

Dyscophus guineti lever i regnskov i 150-900 meters højde og ser ud til at foretrække fladt terræn med langsomt løbende eller stillestående vand. Den findes også i sumpe og moser og i stærkt nedbrudt tidligere skov. Om dagen ligger den i løvlaget på skovbunden og bliver aktiv om natten. I regntiden yngler den i sumpe og oversvømmede områder langs vandløb.

Klimaet er varmt og fugtigt med kraftig regn sidst på foråret og om sommeren, og ynglen hænger tæt sammen med regnen. Arten er lokalt almindelig og står som livskraftig (LC) hos IUCN, men den tåler kun begrænset nedbrydning af levestedet og trues af svedjebrug, skovhugst, trækulsbrænding, overgræsning og plantager med eukalyptus.

Pasning

TERRARIET

Et akvarie på omkring 60 × 35 × 35 cm (længde × bredde × højde) er nok til et par eller tre dyr, og et terrarie på 75 × 30 × 30 cm eller 45 × 45 × 30 cm til et par. Bundarealet betyder mere end højden, for *D. guineti* lever på jorden og graver. Unger går bedst to og to i et mindre akvarie på omkring 40 liter, hvor de lettere finder foderet.

Bunden er det vigtigste valg. Kokosfiber eller en jordblanding uden gødning, pesticider og ukrudtsmidler er bedst, fordi frøen kan grave sig ned, og bunden holder på fugten uden hurtigt at rådne. Læg mindst 5 cm, gerne mere, og dæk med et lag tørre blade, fx fra *Terminalia catappa* eller magnolie, som frøen gemmer sig under, og som mindsker risikoen for, at den sluger bundlag. Undgå granbark og fint grus.

Drivtræ og korkbark giver skjul og noget at kravle på om natten. Robuste planter som pothos kan bruges, men små og spinkle planter bliver trampet ned eller gravet op, så kunstige planter er et godt alternativ. Et netlåg giver den ventilation, arten har brug for; dæk en del af det med glas, hvis terrariet tørrer for hurtigt ud. Skift hele bunden hver anden måned, og fjern afføring og foderrester løbende.

TEMPERATUR

Dyscophus guineti tåler et bredt temperaturspænd og trives godt ved almindelig stuetemperatur. Om dagen skal der være 22-27 °C, og om natten må det falde til omkring 18 °C; selv 15 °C om natten kan gå fint. Angivelserne spænder samlet fra omkring 18 til 27 °C, og temperaturer et godt stykke over 27 °C kan slå frøerne ihjel. Arten har ikke brug for et varmt hotspot.

Brug et præcist termometer og mål flere steder, også nede ved bunden, hvor frøen opholder sig. I et stort terrarie kan der være varmt under lampen og for koldt i det modsatte hjørne. Kølige, våde og beskidte forhold er en af de hyppigste årsager til sygdom. Mangler der varme, kan en svag varmelampe eller en termostatstyret varmemåtte under en del af terrariet hjælpe.

En regelmæssig vinterhvile er ikke nødvendig, men der kan gives en køligere og tørrere periode om vinteren, især for *D. antongilii*, og det bruges også til at sætte gang i avlen.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal ligge på 60-80 %. Sprøjt let en gang om dagen eller hver anden til tredje dag, alt efter hvor hurtigt terrariet tørrer, og brug et hygrometer. Fugten i bunden er det vigtigste: den skal være fugtig, men ikke våd, og når bunden er rigtig, plejer luftfugtigheden også at være det.

Konstant våd bund og stillestående luft giver bakterie- og svampeinfektioner og luftvejsproblemer, så ventilationen må aldrig ofres for fugten.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Stil en vandskål med afkloreret vand, så stor, at frøen kan sidde i den, og mindst så dyb, som frøen er høj. De fleste frøer bader i skålen om natten, så skift vandet hver morgen. Postevand behandles med et akvariemiddel, der fjerner klor og chloramin. Frøen optager vand gennem huden, så skålen må aldrig rengøres med sæbe.

Til avl skal frøerne have adgang til et stort vandparti eller et regnkammer; se under parring. Haletudserne er meget følsomme over for vandkvaliteten: postevand, der har stået et døgn, kan fungere fint, mens vand fra et andet vandværk kan slå et helt kuld ihjel inden for ti dage. Har du dårligt postevand, kan osmosevand være en løsning, men det er ikke afprøvet for arten.

Læs mere: Opdræt af haletudser

LYS OG UVB

Arten er nataktiv og har ikke brug for UVB, men et svagt UVB-lys (omtrent Ferguson-zone 1) skader ikke og kan gives. Til levende planter bruges et dagslysrør som til akvarier.

Hav lyset tændt omkring 12 timer om dagen styret af et tænd-sluk-ur. Frøen tilbringer det meste af dagen nedgravet eller under løv og skal altid kunne komme i skjul for lyset.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Dyscophus guineti æder kun levende foder. Munden er mindre, end den runde krop antyder, så foderdyrene skal være omtrent så store som afstanden mellem øjnene eller lidt mindre: fårekyllinger og små dubia-kakerlakker på højst 13 mm til voksne og omkring 6 mm til unger. Regnorme er et fremragende foder og kan skæres over til mindre dyr. Voksne kan fodres næsten udelukkende med regnorme og snegle uden hus; det bløde foder giver formentlig bedre form og kan udløse ynglen. Ungerne foretrækker fårekyllinger og tager først regnorme ved 4-5 cm. Voksmøllarver, melorme, soldaterfluelarver og fluelarver er godbidder, der gives engang imellem.

Voksne får 3-6 fårekyllinger flere gange om ugen eller regnorme to gange om ugen, unger dagligt. Løber der stadig fårekyllinger rundt efter et par timer, får frøen for meget. Pudr foderet med et vitamin- og mineraltilskud ved hver anden fodring til voksne og ved hver fodring til unger, og giv gerne et karotenoidtilskud for farvens skyld. Fodr i en skål, eller i vand, så frøen ikke sluger bundlag sammen med byttet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Dyscophus guineti er rolig og hemmelighedsfuld. Den ligger det meste af dagen nedgravet og kommer frem om natten. Voksne dyr kan blive noget tamme, men tåler i bedste fald håndtering, så tag den kun op, når det er nødvendigt. Olie og sæberester på menneskehud kan skade frøen, så skyl hænderne grundigt før og efter. Ser du det hvide, klæbrige sekret, er frøen stresset.

Flere dyr kan gå sammen, når der er plads nok; hannerne er sjældent aggressive uden for yngletiden. Hold kun dyr af samme alder og størrelse sammen, og bland ikke *D. guineti* med andre arter: det giver stress, kan overføre sygdomme og parasitter, og nogle frøers sekreter er dødelige for andre padder.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Køn bestemmes nemt på størrelsen: voksne hunner bliver op mod 10 cm, hannerne sjældent over 6-7 cm. Hunnerne er også mere røde, hannerne mere orange eller gullige, og hos hannerne kan man ofte se forplantningsorganerne som to hvide linjer under huden på bugen.

Ungerne vokser hurtigt og kan nå voksenstørrelse inden for et år. For slægten opgives kønsmodenhed ved 9-14 måneder, men en hun bør være mindst to år, før hun bruges i avl. En præcis alder for *D. guineti* er ikke dokumenteret.

PARRING

Dyscophus guineti er svær at avle uden hormoner, og hormonbehandling har længe været den almindelige vej. Den anbefalede fremgangsmåde uden hormoner er en lang tør periode efterfulgt af gradvist stigende fugt og rigelig fodring, hvorefter dyrene flyttes til et regnkammer, hvor det regner kunstigt.

Det er dog ikke nok i sig selv: regn kan få parrene i amplexus, uden at der kommer æg. Afgørende er foderet: næsten udelukkende regnorme og snegle, givet i vand. Hannerne kalder om natten, især efter regn. Ved parringen griber hannen hunnen bagfra, og æggene befrugtes i vandet.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges i vand, i naturen i sumpe og oversvømmede områder. Hunnen lægger flere hundrede æg, i fangenskab 1.000-1.500, men antallet svinger meget: et kuld kan give fra omkring 40 til over 3.000 haletudser. Det kan tage over 50 minutter at lægge alle æggene. Der er ingen yngelpleje, og de voksne flyttes ud, så æggene og haletudserne får ro.

Haletudserne klækker efter omkring tre dage. De har ikke fuldt udviklede munddele og kan hverken æde alger, piller, flager eller kød, heller ikke døde søskende. I stedet svømmer de rundt og filtrerer føden fra vandet. Mal fiskefoder til et meget fint pulver, fx i en gammel kaffekværn, og rør det ud i vandet i små portioner. Vandkvaliteten er afgørende; se under vand. Hold vandet rent, og del store kuld op i flere kar.

METAMORFOSE

Angivelserne svinger fra omkring fire uger til omkring halvanden måned, før de fleste haletudser er forvandlede. Hos den nært beslægtede *D. antongilii* tager det 45-60 dage.

Når forbenene kommer frem, skal ungerne kunne komme op af vandet. Sænk vandstanden, og læg flydende planter, sten eller skrå bark, så de ikke drukner. Flyt de forvandlede unger til et fugtigt opvækstterrarie. Hvor lang tid haletudserne holder op med at æde, og hvor store ungerne er ved forvandlingen, er ikke dokumenteret for arten.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger er lysebrune og holdes i et enkelt terrarie med fugtig kokosfiber eller fugtigt køkkenrulle, skjul og en lav vandskål. Ungerne er ikke kannibaler, men de udvikler hudgift og kan forgifte hinanden, når de sidder i bunker. Forgiftede unger bliver sløve og vender sig ikke om, når de lægges på ryggen, så skyl ungerne jævnligt, når de går sammen. Hold dem derfor ikke for tæt, skift bunden ofte, og sørg altid for god ventilation.

Fodr dagligt med fårekyllinger på omkring 6 mm og andre små insekter, altid pudret med tilskud. Ungerne vokser hurtigt og får de røde farver, efterhånden som de bliver kønsmodne. Husk, at ungerne er omfattet af CITES, og at det tager tid at skaffe papirer, før de kan sælges.

Læs mere: Lovgivning: CITES, EU-bilag og dansk lov

Sundhed og typiske fejl

Dyscophus guineti er robust, og de fleste problemer skyldes miljøet eller hygiejnen. De typiske fejl er:

- Kølige, våde og beskidte forhold. Det giver bakterieinfektioner, som kan vise sig som røde eller lyserøde områder på bugen og benene, oppustethed eller usikre bevægelser, hvor frøen vælter om på ryggen.
- For høj temperatur, et godt stykke over 27 °C, kan dræbe frøen.
- Stillestående luft, som giver luftvejsproblemer.
- Mangel på vitaminer og mineraler. Pudr foderet.
- Overfodring. Frøen er grådig og bliver let fed.
- Parasitter og dårlig kondition hos vildfangne dyr. Køb helst opdrættede dyr.
- Klor, chloramin eller sæberester i vandet og på hænderne.
- Odontomer, svulster udgået fra tænderne, kan forekomme hos arten.

En sund frø er rund, har klare øjne og graver sig ned om dagen. En rask voksen kan uden problemer gå en uge uden foder. Isolér en syg frø i et rent terrarie med de rigtige forhold, og søg en dyrlæge med forstand på padder, hvis den er sløv, usikker i bevægelserne, oppustet eller holder op med at æde.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.